

Umferðarhraði á vinnusvæðum og áhrif hraðatakmarkandi aðgerða

Björn Ólafsson forstöðumaður þjónustudeildar Vegagerðarinnar

Mælistaðir -verkefnahópur

Verkefnahópur:

Frá Vegagerðinni:

Björn Ólafsson

Pórður Njálsson

Einar Már Magnússon

Jón Hjaltason

Frá VSÓ:

Ásberg K Ingólfsson

Arnar Ágústsson

Frá Mannviti:

Rúnar G. Valdimarsson

Sigurður Guðjón Jónsson

Hörður Bjarnason

Mælistaðir:

Kambar

Hellisheiði

Nesbraut (Grensásvegur-Skeiðavogur)

Reykjanesbraut (Neðan við Hnoðraholt)

Valkostir til skoðunar:

- 1. Hefðbundnar vinnusvæðamerkingar (samkvæmt reglum).

- 2. Hefðbundnar vinnusvæðamerkingar með ljósaskilti sem sýnir hraða viðkomandi ökutækis.

- 3. Hefðbundnar vinnusvæðamerkingar með upplýsingaskilti um að þar sé hraðamælt.

- 4. Hefðbundnar vinnusvæðamerkingar með upplýsingaskilti um að þar sé hraðamælt og ljósaskilti sem sýnir hraða viðkomandi ökutækis.

- 5. Hefðbundnar vinnusvæðamerkingar með sýnilegri lögreglu á staðnum.

- 6. Hefðbundnar vinnusvæðamerkingar með upplýsingaskilti um að þar sé hraðamælt og með sýnilegri lögreglu á staðnum

Kambar:
valkostir 1, 2 og 5

Hellisheiði
valkostir 1,3,4 og 6

Reykjanesbraut
valkostir 1 og 2 ,
tvær akreinar
þrengdar í eina

Nesbraut
valkostir 1 og 2,
þrjár akreinar
þrengdar í tvær

Kambar

Mæling 1: Umferðarhraði mældur frá kyrrstæðum bíl til hliðar við veg. Eingöngu notaðar hefðbundnar merkingar skv. *Reglum um vinnusvæðamerkingar*.

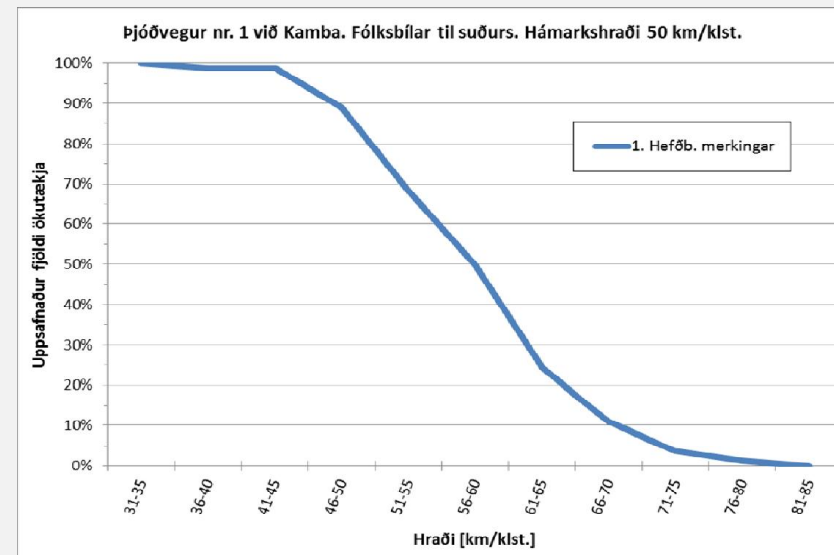
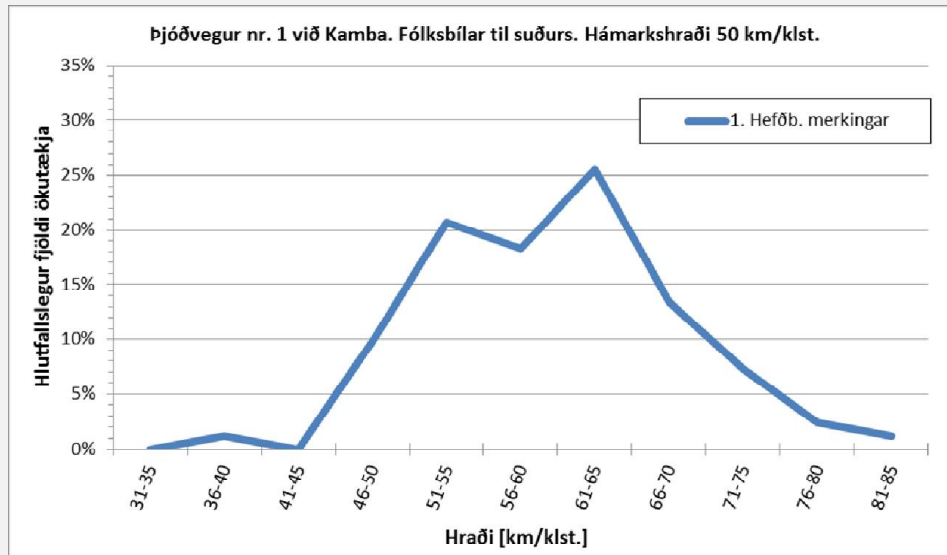
Mæling 2: Umferðarhraði mældur frá kyrrstæðum bíl til hliðar við veg. Bætt við ljósaskilti sem sýnir hraða viðkomandi ökutækis, skiltið virkaði á þann hátt að það gaf upp hraða ökutækja, annars vegar í gulum lit ef ekið var undir hámarkshraða og hins vegar í blikkandi rauðum lit ef ekið var yfir hámarkshraða.

Mæling 3: Umferðarhraði mældur frá kyrrstæðum bíl til hliðar við veg. Bætt við kyrrstæðum lögreglubíl (með lögregluþjóni) til hliðar við veg.

Kambar

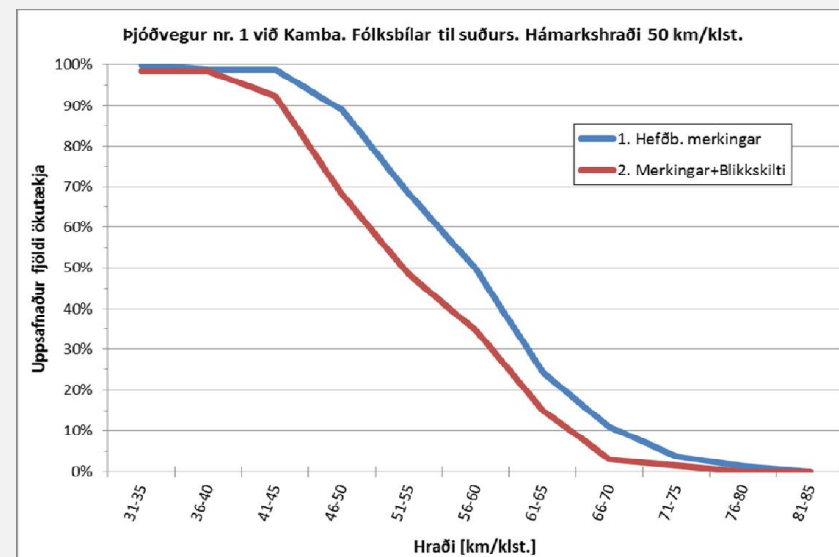
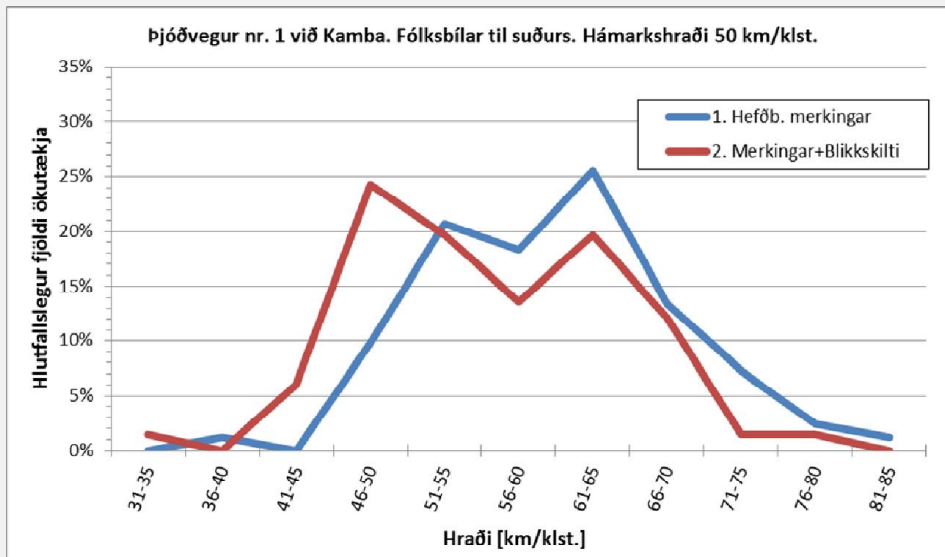
Hefðbundnar vinnusvæðamerkingar (samkvæmt reglum)

Kambar

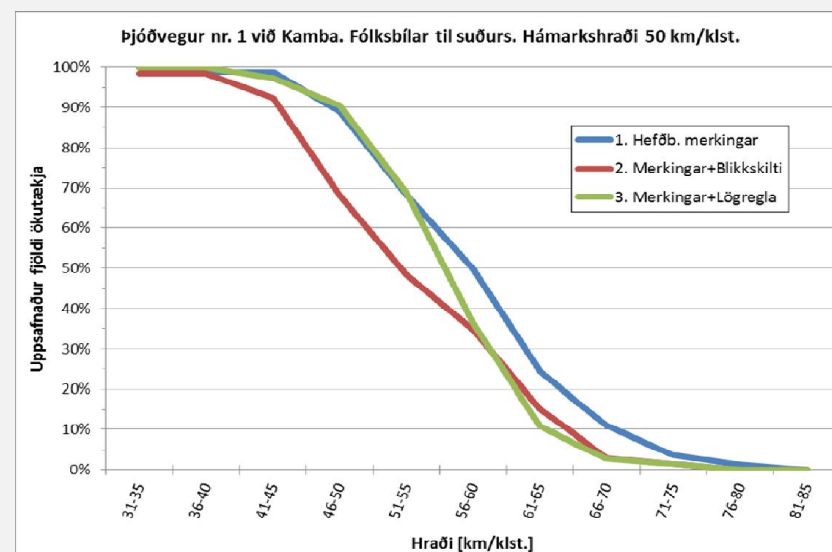
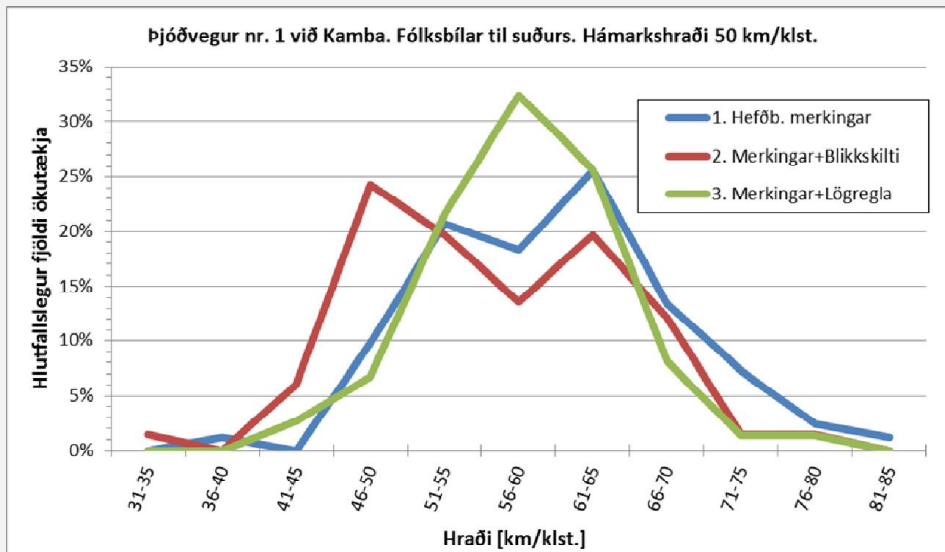
Hefðbundnar vinnusvæðamerkingar ásamt ljósaskilti sem sýnir hraða viðkomandi ökutækis.

Kambar

Hefðbundnar vinnusvæðamerkingar með sýnilegri lögreglu á staðnum.

Kambar - leyfilegur hámarkshraði 50 km/klst

	Þjóðvegur nr. 1 við Kamba. Fólksbílar til suðurs. Hámarkshraði 50 km/klst.			
	1. Hefðb. merkingar	2. Merkingar+Blikkskilti	3. Merkingar+Lögregla	Samtals
Fjöldi ökutækja	82	66	74	222
Fjöldi yfir hámarkshraða	73	45	67	185
Hlutfall yfir hámarkshraða [%]	89%	68%	91%	83%
Meðalhraði [km/klst.]	60	56	58	58
85% hraði [km/klst.]	68	65	64	66
Mesti hraði [km/klst.]	81	77	80	81

- Marktækur munur reyndist milli mælinga 1 og 2 sem þýðir að blikkandi hraðavaraskilti hafi haft áhrif á hraða ökutækja.
- Ekki reyndist marktækur munur milli mælinga 1 og 3 sem þýðir að staðsetning lögreglubíls hafi ekki haft mikil áhrif á hraða ökutækja.
- Lítil munur milli mælinga raunhraða (85% hraða). Raunhraðinn töluvert hærri en leyfilegur hámarkshraði
- Betri árangur með því að bæta blikkandi hraðavaraskilti við hefðbundnar merkingar ef litið er til hlutfalls þeirra sem aka yfir leyfðum hámarkshraða

Hellisheiði

Mæling 1: Umferðarhraði mældur frá kyrrstæðum bíl til hliðar við. Eingöngu notaðar hefðbundnar merkingar skv. *Reglum um vinnusvæðamerkingar*.

Mæling 2: Umferðarhraði mældur frá kyrrstæðum bíl til hliðar við veg. Bætt við skilti þar sem varað er við hraðamælingum á svæðinu.

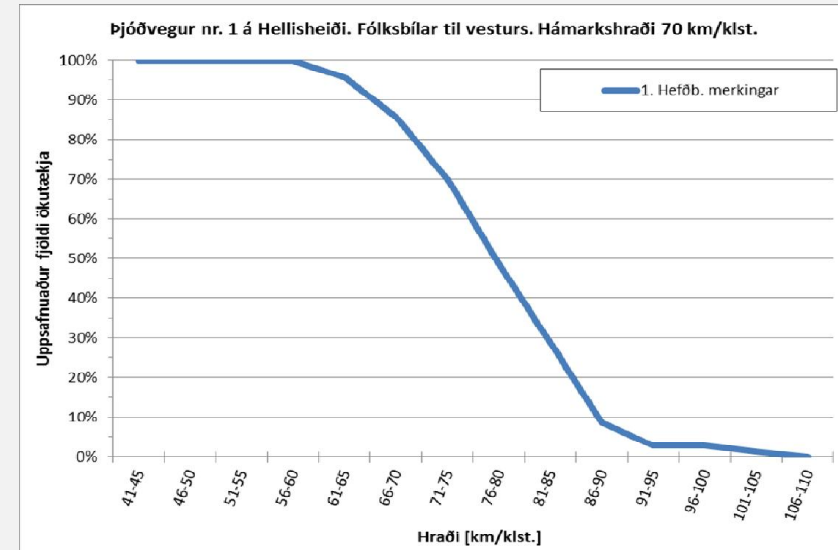
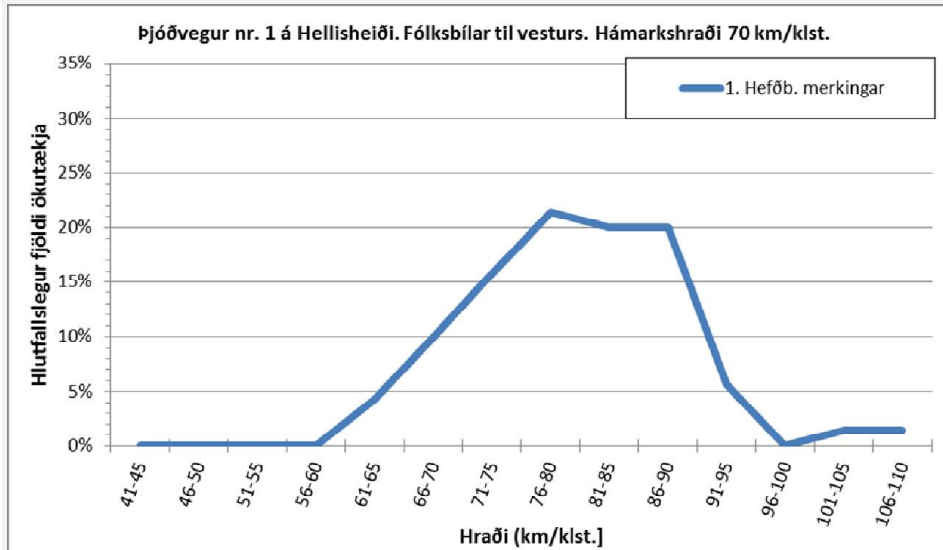
Mæling 3: Umferðarhraði mældur frá kyrrstæðum bíl til hliðar við veg. Bætt við blikkandi hraðaaðvörunarskilti sem sýnir hraða viðkomandi ökutækis,

Mæling 4: Umferðarhraði mældur frá kyrrstæðum bíl til hliðar við veg. Í stað blikkandi hraðaaðvörunarskiltis var kyrrstæður lögreglubíll (með lögregluþjóni) til hliðar við veg.

Hellisheiði

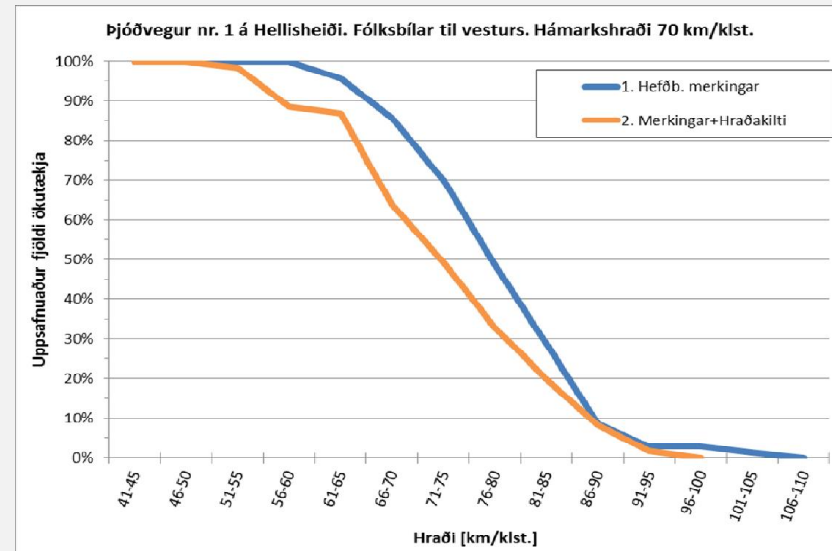
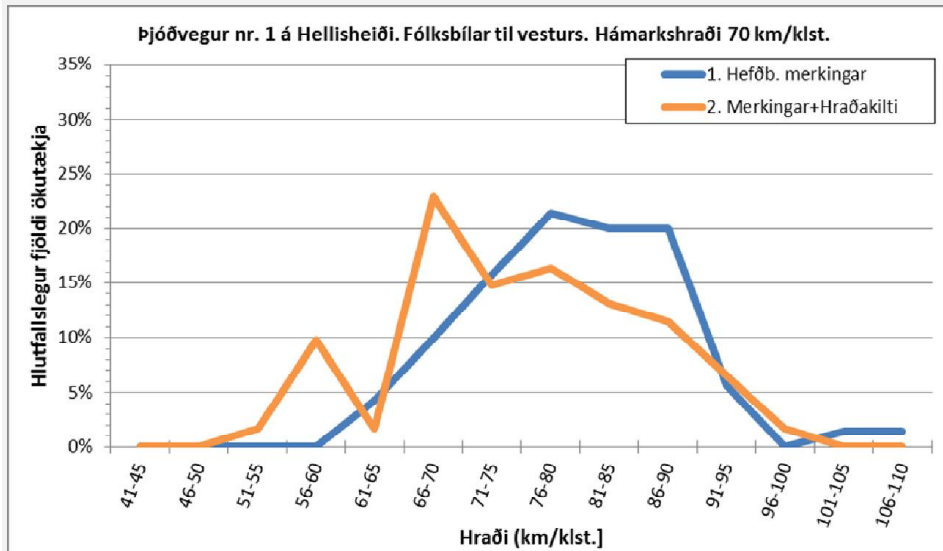
Hefðbundnar vinnusvæðamerkingar (samkvæmt reglum)

Hellisheiði

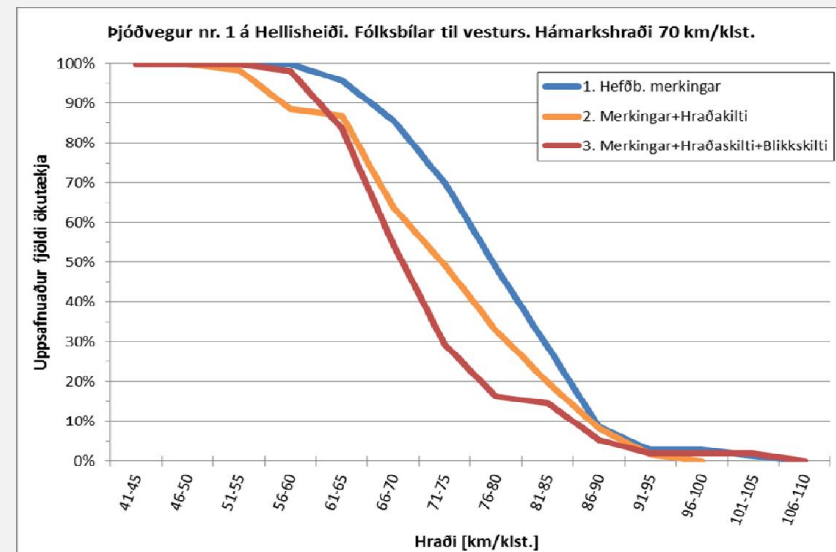
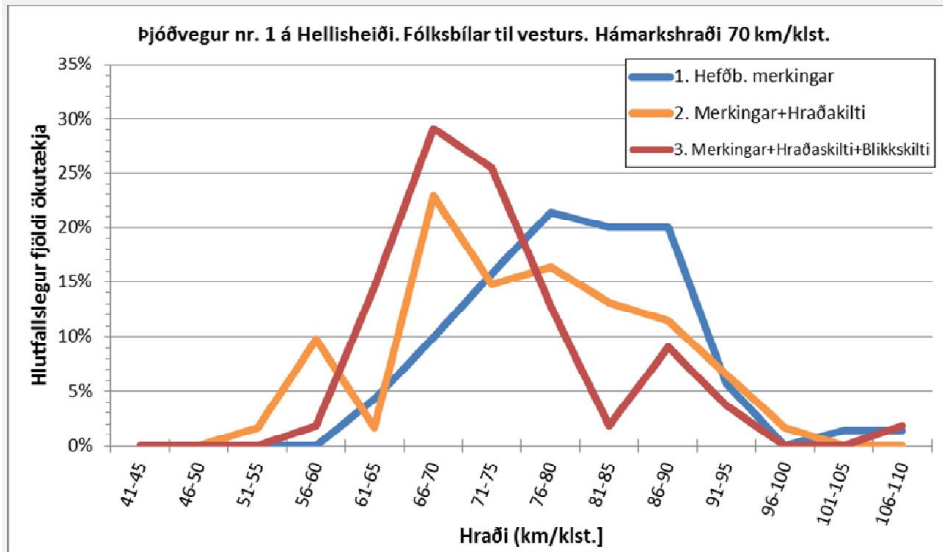
Hefðbundnar vinnusvæðamerkingar ásamt hraðaaðvörunarskilti

Hellisheiði

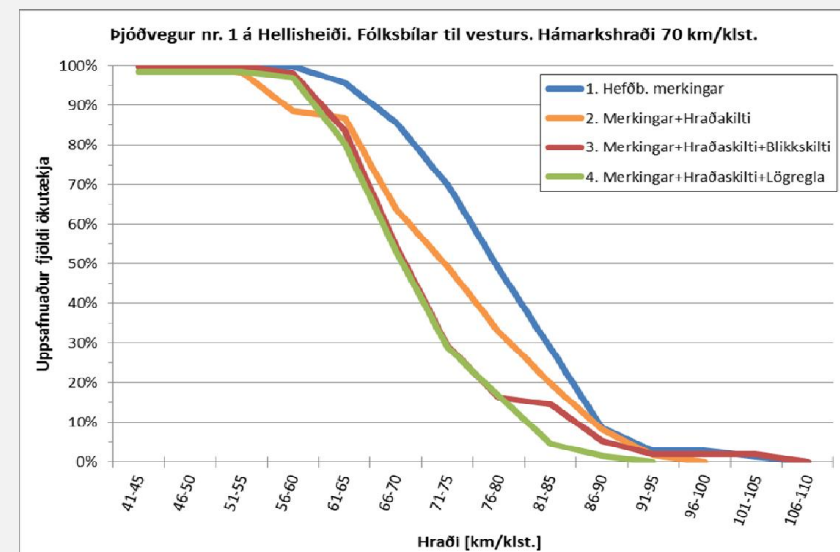
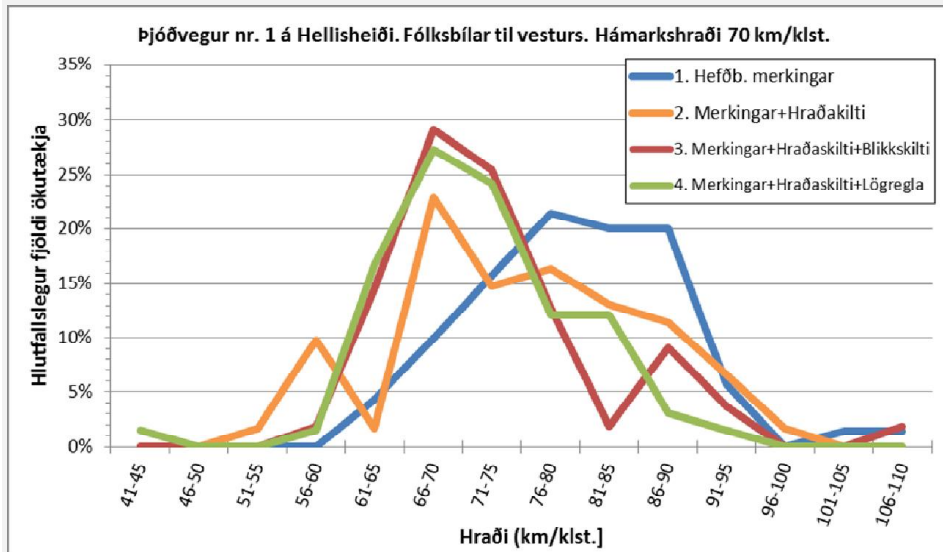
Hefðbundnar vinnusvæðamerkingar ásamt hraðaaðvörunarskilti og ljósaskilti sem sýnir hraða viðkomandi ökutækis.

Hellisheiði

Hefðbundnar vinnusvæðamerkingar ásamt hraðaaðvörunarskilti og með sýnilegri lögreglu á staðnum.

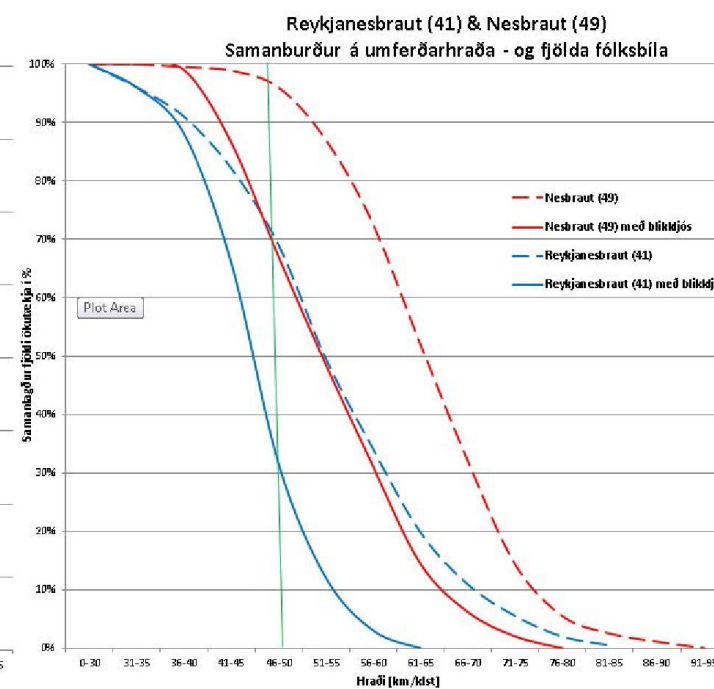
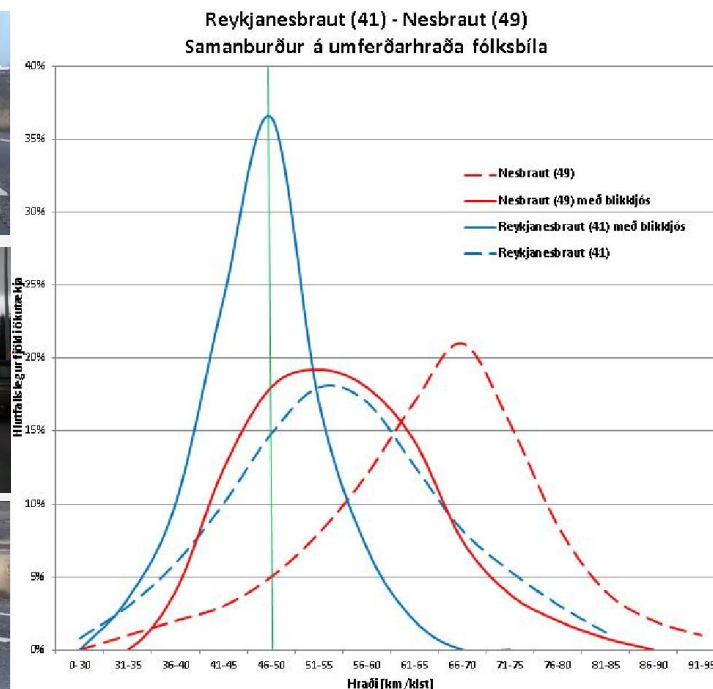
Hellisheiði - leyfilegur hámarkshraði 50 km/klst

	Þjóðvegur nr. 1 á Hellisheiði. Fólksbílar til vesturs. Hámarkshraði 70 km/klst.				
	1. Hefðb. merkingar	2. Merkingar+Hraðakilti	3. Merkingar+Hraðaskilti+Blikkskilti	4. Merkingar+Hraðaskilti+Lögregla	Samtals
Fjöldi ökutækja	70	61	55	66	252
Fjöldi yfir hámarkshraða	60	39	30	35	164
Hlutfall yfir hámarkshraða [%]	86%	64%	55%	53%	65%
Meðalhraði [km/klst.]	80	75	74	72	75
85% hraði [km/klst.]	87	87	82	81	86
Mesti hraði [km/klst.]	106	96	106	94	106

- Marktækur munur reyndist milli mælinga 1 og 2, milli mælinga 1 og 3 og einnig milli mælinga 1 og 4. Það þýðir að allar auka hraðatakmarkandi aðgerðir (skilti eða aðkoma lögreglu) höfðu marktæk hraðalækkandi áhrif á vinnusvæðinu.
- Nokkur munur reyndist milli mælinga 2 og 3 og svipaður milli mælinga 2 og 4 sem þýðir að það að bæta blikkandi hraðavaraskilti eða lögreglubíl við hraðamælingaskiltið hafi svipuð hraðalækkandi áhrif.
- Ef litið er á raunhraða (85% hraða) er lítil munur milli mælinga 1 og 2. Raunhraðinn lækkar þó aðeins þegar blikkandi hraðavaraskilti (mæling 3) eða lögreglubíl er komið fyrir við vinnusvæðið (mæling 4). Raunhraðinn er í öllum mælingum töluvert hærri en leyfilegur hámarkshraði.

Nesbraut og Reykjanesbraut

Þegar fækkað er úr þremur akreinum í tvær hægja flestir tiltölulega jafnt á sér, hlutfall þeirra sem aka yfir leyfilegum hámarkshraða lækkar úr um 85% í um 50%, við fækkun úr tveimur akreinum í eina breytist þetta hlutfall úr 55% í 15%.

Líklegasta skýringin er, að ökumenn sem taka tillit til blökkjössins og aka á leyfilegum hraða, hægja á ökumönnum sem á eftir koma þar sem einungis ein akrein er í notkun við hlið vinnusvæðis.

Helstu niðurstöður athugana

- Hefðbundnar vinnusvæðamerkingar lækka umferðarhraða þannig að um 10-40 % ökumanna fer niður undir leyfilegan hámarkshraða á vinnusvæði, þetta er háð fjölda opinna akreina, breidd opinna akbrauta og aðstæðum s.s. hvort vegur sé utan eða innan þéttbýlis.
- Hraðavaraskilti sem viðbót við hefðbundnar vinnusvæðamerkingar hafði marktæk hraðalækkandi áhrif.
- Blikkandi hraðavaraskilti að auki hafði enn frekari hraðalækkandi áhrif.
- Að bæta lögreglubíl við hefðbundnar merkingar hafði ekki marktæk áhrif nema þar sem varað er við hraðamælingum.
- Ef lítið er til raunhraða (85% hraða) var lítil munur milli mælinga nema við hefðbundnar merkingar +hraðavaraskilti + blikkskilti eða viðvera lögreglu .
- Áberandi er að hlutfall þeirra sem aka yfir hámarkshraða er lægst við hefðbundnar merkingar +hraðavaraskilti + blikkskilti eða með viðveru lögreglu.
- Hvað varðar blikkandi hraðavaraskiltið eitt og sér má lauslega álykta að stór hluti ökumanna taki mikið tillit til slíkra skilta meðan annar stór hluti ökumanna taki lítið tillit til þeirra.

Til umræðu og skoðunar

Ökumenn sem aka of hratt um vinnusvæði gera það af tillitsleysi eða af gáleysi, að minna þá að hraða og/eða pyngjuna virðist virka.

Með aðvörnum og hraðamælingum má tryggja talsvert betur að haldinn sé leyfður umferðarhraði á vinnusvæðum

Spurningar:

- “ Venjast“ ökumenn aðvörnum og missa athygli á þeim ?
- Eiga aðvaranir að vera breytilegar?
- Eiga aðvörnumarskilti að vera með mismunandi útliti og ýmist á staðnum eða ekki?
- Á að herða viðurlög við hraðabrotum á vinnusvæðum?

Mælt er með að halda áfram á þessari braut og þá um leið að leita svara við ofangreindum spurningum.

Takk fyrir

3.11.2014

